

Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus

Siim Umbleja
Energeetika juhtivkoordinaator
SA KIK

Keskkonnainvesteeringute Keskus

- Loodud aastal 2000
- Sihtasutus rahandusministeeriumi haldusalas
- 15 maakondliku esindust, 93 töötajat
- Keskkonnaprojektide rahastamine Eesti keskkonnatasudest laekuvast rahast, Euroopa struktuurivahenditest, CO2 vahenditest
- Rahastatud ligi 19 000 projekti

Toetusprogrammid

- Keskkonnaprogramm
- Struktuurivahendid
- Rohelised investeerimisskeemid 2009-2012
- CO2 oksjonitulud, CO2 kvoodid jne
- Laenud

Keskkonnaprogramm

- Järgmine voor aastal 2017
- Veemajanduse, jäätmekäitluse, keskkonnakorralduse, looduskaitse, metsanduse, kalanduse, keskkonnateadlikkuse, atmosfääriõhu kaitse, merekeskkonna, maapõue programmid
- 17.02 2016 esitati **1170** taotlust
- Otsused juunis
- <http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskkonnaprogrammist>

Keskkonnakorraldus

Eesmärk on toetada ressursside tõhusamat kasutamist, saaste vähendamist, keskkonnahoidlikke uuendusi

- tööstuses, ehituses või teeninduses ressursside säästmisele või tõhusamale kasutamisele suunatud terviklike tehniliste meetmete väljatöötamine või juurutamine;
- ressursiauditite tegemine.
- tootmises heite- või jäätmeteket vähendavate või ringlusse võttu suurendavate terviklike tehniliste meetmete väljatöötamine või juurutamine
- Keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise skeemi EMAS rakendamine ja registreerimine;
- Ökomärgise taotlemine
- Uuenduslike tegevuste rakendamine mille kasutuselevõtu tagajärjel väheneb saaste teke või heide, tõhustub ressursikasutus, väheneb jäätmete ke või kasvab jäätmete ringlussevõtt või luuakse eeldused vastavate uudsete lahenduste kasutuselevõtuks.

Struktuurivahendid

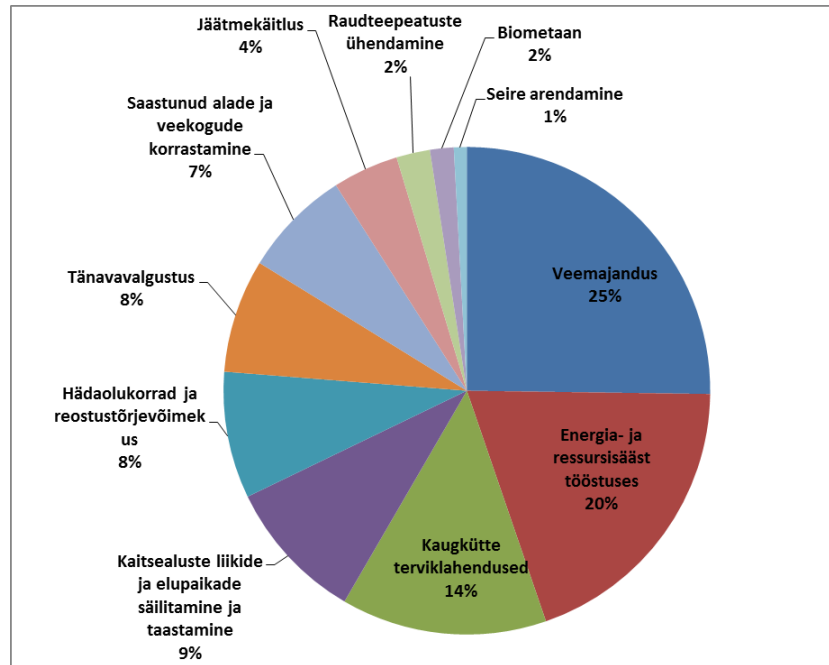
Euroopa Liidu
struktuuritoetus

Eesti tuleviku heaks

- Voorud vastavalt õigusaktidele
- <http://www.kik.ee/et/euroopa-liidu-toetused-2014-2020>

Struktuurivahendid 2014+

2014-2020

Fond	Valdkond	Toetus, EUR	%
ÜF	Veemajandus	144 000 000	25,2
ERF	Energia- ja ressursisääst	111 465 000	19,5
ÜF	Kaugkütte terviklahendused	78 000 000	13,7
ÜF	Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine	54 035 000	9,5
ÜF	Hädaolukorrad ja reostustõrjevõimekus	47 996 000	8,4
ÜF	Tänavavalgustus	43 000 000	7,5
ÜF	Saastunud alade ja veekogude	41 000 000	7,2
ERF	Jäätmekäitlus	25 000 000	4,4
ÜF	Raudteepeatuste ühendamine	12 750 000	2,2
ÜF	Biometaan	9 000 000	1,6
ÜF	Seire arendamine	4 887 500	0,9

Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus

- Energia- ja ressursiauditite läbiviimine
1.5 mln eurot, 300 energia- ja ressursitõhususe auditit
- Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse
109 mln eurot, 300 toetust saanud ettevõtet
- Energia- ja ressursijuhtimise alaste koolituste läbiviimine
0.4 mln eurot, 40 koolitatut
- Energia- ja ressursijuhtimise alase teadlikkuse tõstmine
0.1 mln eurot, 700 koolitatut

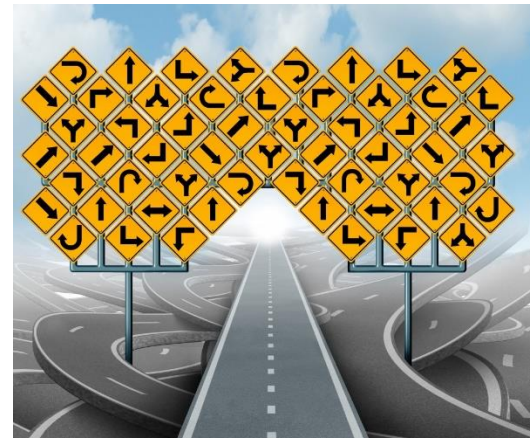

Kõige odavam energia on kokkuhoiutud energia!

Energia- ja ressursiauditite läbiviimine

- Tegevused:
  - Iseseisev töö andmetega
  - ressursitõhususe analüüs ettevõttes
  - Tegevuskava, seireprogramm
- Teostajad:
  - Audiitormeeskond ja ettevõtte juhtkond
  - Koolitatud meeskonna juht
- Korraldatakse kuni 2020. aasta lõpuni

Toetuse andmise tingimused

- Ülevaatlik ja detailne audit, mis on koostatud vastavalt metoodikale
- Jooksev taotlusvoor
- Vähese tähtsusega abi
- Projekti pikkus kuni 12 või 18 kuud
- Taotlemine läbi E-toetuse keskkonna
- Hange: teenuse hankimiseks vajalik küsida võrreldavad hinnapakkumused vähemalt kolmelt piisava kvalifikatsiooniga omavahel konkureerivalt ettevõtjalt
- Hindamine kuni 30 tööpäeva

Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse

- Vähendada ühe toodangu ühiku kohta kuluva ressursi kogust
- Ressurss on materjal ja energia
- Otseselt seotud tootmisprotsessiga või teenuse osutamisega
- Olemasolevad käitised
- Positiivne kaasnev keskkonnamõju
- Ettevõtte põhisisus
- Innovaatilisus

Prioriteetsed tööstussektorid

- Mäetööstus (EMTAK B)
- Toiduainetööstus (EMTAK C10 ja C11)
- Puidutööstus (EMTAK C16)
- Paberi- ja tselluloositööstus (EMTAK C17)
- Mineraalsete materjalide töötlemine (EMTAK C23)

Toetuse andmise tingimused

- Investeeringud
- Jooksev taotlusvoor
- Riigiabi valiku teeb taotleja
- Taotlemine läbi E-toetuse keskkonna
- Hanked: läbiviimise plaan enne esimese hanke välja kuulutamist
korraldamist tõendavad dokumendid ning hankelepingu koopia viivitamata pärast hankelepingu sõlmimist, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris,
funktsionaalselt koos toimiva või sama eesmärgi saavutamiseks vajalike asjade, teenuste või ehitustööde ostmisel ei tohi jaotada lepingut osadeks
- Hindamine kuni 60 tööpäeva

Toetatavad tegevused

- terviklike ressursisäästu lahenduste väljatöötamine ja rakendamine;
- seadmete soetamine ja/või väljavahetamine uuenduslike ja ressursi säästvamate vastu;
- seadmete soetamine oma tootmisjääkide kasutamiseks, mis vähendavad primaarse ja suurendavad teisese toorme kasutamist tootmisprotsessis;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia lahendused tootmisprotsessis, mis tagavad ressursisäästu;
- keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemide rakendamine ja registreerimine, mis tõstavad ressursitõhusust;
- hoonete renoveerimine/ressursisäästlikumaks muutmine kui see on otseselt seotud tootmisega.

Riigiabi

- Taotleja valib riigiabi liigi (vähese tähtsusega abi, regionaalabi, keskkonnakaitse abi)
- Toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest on 50%.
- Regionaalabi puhul on toetuse maksimaalne määr suurettevõtjale 25%, ja keskmise suurusega ettevõtjale 35% ja väikeettevõtjale 45% abikõlblikest kuludest.
- Energiatõhususeks antav abi puhul on toetuse maksimaalne määr suurettevõtjale 45%, ja keskmise suurusega ettevõtjale 55% ja väikeettevõtjale 65% abikõlblikest kuludest
- Keskkonnakaitseks antav abi puhul on toetuse maksimaalne määr suurettevõtjale 55%, ja keskmise suurusega ettevõtjale 65% ja väikeettevõtjale 75% abikõlblikest kuludest
- Suurettevõtja projekti toetuse määr otsustatakse tasuvusanalüüsi tulemusena, kui projekt on suurem kui 1 000 000 €.

Taotlus

- Kohalduvad lahtrid peavad olema täidetud, taotlus ja selle lisad peavad olema omavahel kooskõlas
- peab selguma projekti eesmärk ja tulemus
- peab selguma projekti tulemusnäitaja sihttase, projekti väljundinäitajad ning projekti tegevustega loodavad väljundid.
- toetuse kasutamise ajakava peab olema järgitav ja seotud projekti rahastamiskavaga. Taotluses planeeritud tegevus peab olema elluviidav taotluses märgitud aja kestel;
- ei tohi sisaldada teostamisel olevaid või teostatud töid;
- projekt peab olema toetuse taotluses toodud tingimustel teostatav ja eelarve põhjendatud;
- projektil peab olema positiivne keskkonnamõju;
- projekt, mille tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju, peab olema hinnatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele vastavalt;
- projekt peab vastama ettevõtte põhitegevusele

Taotluse lisad

- Dokumendid kinnisasja, maatüki või ehitise või nende osa omandile või kasutusõigusele
- Teave, mis tõendab taotleja ettevõtte suurust
- Omafinantseeringu olemasolu tõendavad dokumendid
- Detailse auditi aruanne või selle uuendus, milles on kirjeldatud ressursisäästuprojekti (sh ressursisäästuprojekti seireplaan)
- Äriplaan
- Keskkonnamõju hindamise aruanne, kui see on seaduse alusel nõutav
- Investeeringu tasuvusanalüüs, kui suurettevõtja projekti abikõlblike kulude suurus on vähemalt 1 000 000 €.
- Kinnitus, et ei ole võtnud tööle Eestis ilma seadusliku aluseta viibivat isikut, kellel puudub õiguslik alus Eestis töötamiseks;

Abikõlblikud kulud

- Põhjendatud, mõistlik, makstud
- Investeeringud
- Seire (mõõtmised, mõõteriistad)

Mitte abikõlblikud kulud

- Liiklusvahendid
- Kinnisvara ost
- Tööjõukulud
- Tegevuskulud
- Projektijuhtimine

Tulemusnäitaja projektile

Projekti-, käitise põhine ressursitootlikkuse kasv

Seireplaan ja järelseire

Seireplaan lepitakse kokku auditi käigus

IKT lahendused

Projektijärgne aruandlus 5 aasta jooksul

Estover Piimatööstus OÜ Kaarlijärve tootmisüksuse tootmistehnoloogilise jäähoojuse taaskasutamine

- Tootmisprotsessi käigus kasutamata soojuste taaskasutamine.
- Vähendada fossiilsete kütuste kasutamist aastas ca 323 tonni
- Toetus 188 650 eurot
- Keskkonnaprogramm

Hardwood Trading OÜ tootmises jätmeteket vähendavate tehniliste meetmete väljatöötamine või juurutamine

- Projekti tulemusel tootmisjääkide teke väheneb ja kaotsi läheb 20% vähem toormaterjali.
- Toetus 158 014 eurot
- Keskkonnaprogramm

OÜ Garisson Trükikoda energia- ja materjalikulu ning paberjätmete tekke vähendamine läbi uue keskkonnasäästlikuma tehnoloogia juurutamise

- Hoida kokku üle 4 korra energiaressurssi, kulutada 3 korda vähem pesuaineid samade töötsüklite lõikes võrreldes varasemaga.
- kogu tootmistsükkel üle 65% keskkonnasäästlikum
- Vähendab paberjätmete hulka kuni 70
- Vähendada pesuainete jääkproduktide käitlemise kulusid
- Toetus 76 500 eurot
- Keskkonnaprogramm

OÜ AST Saeveski taasuvkütusel katlamaja rajamine

- Uue puidukatla soetamine, et saaks kasutada tootmisjääke. Kütuse niiskussisaldus vähem kui 30%
- Vähendada fossiilsete kütuste kasutamist
- Täiendavalt rajati uus puidukuivati, et vähendada praaki
- Toetus 48 579 eurot
- Roheline investeerimisskeem

Täna!

Siim Umbleja

KIK

Siim.umbleja@kik.ee

627 4197

Homse hoidjad